

STRATEGIA DE COMUNICARE
A PROIECTULUI "Suport pentru Procesul Național de Planificare a
Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice"
pentru anii 2014-2016

CUPRINS

ABREVIERI	3
INTRODUCERE	4
1. ANALIZA SISTEMULUI DE INFORMARE ȘI COMUNICARE PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA	5
1.1 Obiectul comunicării	5
1.2 Situația actuală privind comunicarea despre adaptarea la schimbările climatice	6
2. STRATEGIA DE COMUNICARE PENTRU ANII 2014-2016	8
2.1 Scopul comunicării	8
2.2 Obiectivele comunicării	8
2.3 Grupurile-țintă	8
2.4 Mesajul	11
2.5 Priorități și instrumente de comunicare	13
2.5.1 Activități de comunicare: Componenta Advocacy	14
2.5.2 Activități de comunicare: Componenta Comunicare	15
2.6 Riscuri și limitări	17
2.7 Managementul Strategiei de comunicare	17
Anexa 1. PLANUL DE ACȚIUNI 2014-2016	20

ABREVIERI

ADA	Agenția Austriacă pentru Dezvoltare
ADC	Agenția de Cooperare pentru Dezvoltare a Austriei
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
ONG	Organizație neguvernamentală
PNA	Planul Național de Adaptare
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

Prezenta Strategie de Comunicare este un instrument de promovare a necesității elaborării și, ulterior, implementării Planului Național de Adaptare (PNA) la schimbările climatice în Republica Moldova în cadrul proiectului „Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice”. Documentul include instrumentele eficiente de comunicare și advocacy pentru fiecare grup țintă în parte. Strategia are două componente distincte și interconectate: (1) Advocacy și (2) Comunicare.

Documentul începe cu o prezentare succintă a obiectului comunicării și analiza situației curente privind procesul de comunicare despre schimbările climatice în general și adaptarea la schimbările climatice în particular.

Strategia de comunicare propriu-zisă este descrisă în Capitolul 2, care este structurat pe patru componente de bază: grupurile-țintă, mesajul, o descriere a procesului de comunicare și, în final, metodele de monitorizare și evaluare.

Strategia este însoțită și de un Plan de acțiuni pe anii 2014-2016 (anexa 1).

1. ANALIZA SISTEMULUI DE INFORMARE ȘI COMUNICARE PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

1.1 Obiectul comunicării

Planul Național de Adaptare (PNA) are la bază Strategia Națională de Adaptare la Schimbarea Climei a Republicii Moldova (HG nr. 1009 din 10.12.2014) și este elaborat în cadrul unui proces promovat de țară, participativ și actualizat pe dimensiune de gen, conform principiilor Convenției Cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (<http://unfccc.int/NAP>). Necesitatea elaborării PNA este de a asigura ca dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova să devină rezilientă la efectele schimbărilor climatice, prin crearea unui mediu favorabil puternic și indicarea direcției clare pentru un proces eficient și coerent de adaptare la schimbările climatice în toate sectoarele relevante. Totodată, Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice are menirea de a servi drept strategie-cadru, care creează un mediu de abilitare pentru ca anumite sectoare și ministere să poată integra activitățile de adaptare la schimbarea climei și managementul riscurilor în strategiile și planurile de acțiuni sectoriale existente și în cele de viitor sau să-și elaboreze propriile strategii și planuri de acțiuni privind adaptarea la schimbarea climei.

Strategia de Adaptare la Schimbarea Climei a Republicii Moldova a fost elaborată în vederea implementării prevederilor Capitolului 17 „Politici Climatice” din Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, precum și prevederilor Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2014.

Planul Național de Adaptare (PNA) are la bază Strategia Națională de Adaptare și va fi elaborat în cadrul unui proces promovat de țară, participativ și actualizat pe dimensiune de gen, conform principiilor Convenției Cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice.

Necesitatea elaborării PNA la Schimbările Climatice este de a asigura ca dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova să devină rezilientă la efectele schimbărilor climatice, prin crearea unui mediu favorabil puternic și indicarea direcției clare pentru un proces eficient și coerent de adaptare la schimbările climatice în toate sectoarele relevante.

Proiectul „Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice”, implementat de către Ministerul Mediului prin Oficiul Schimbarea Climei în parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Republica

Moldova și cu suportul Agenției de Cooperare pentru Dezvoltare a Austriei (ADC) și cu finanțare din partea Ministerului Federal al Agriculturii, Silviculturii, Mediului și Managementului Apelor al Republicii Austria are ca scop de a asigura ca Republica Moldova să dispună de un sistem și capacități de planificare și bugetare pe termen mediu și lung ale acțiunilor de adaptare, cu scopul de a reduce vulnerabilitatea populației și a sectoarelor cheie la impactul schimbărilor climatice. Unul din obiectivele principale ale proiectului este de a sprijini Republica Moldova în instituirea PNA-ului, contribuind și dezvoltând strategiile și procesele existente de dezvoltare, precum și de a implementa acțiuni prioritare de adaptare la schimbările climatice.

Adaptarea la schimbarea climei necesită coordonare, precum și un mediu instituțional și legislativ încurajator. Creșterea conștientizării și a gradului de înțelegere a impactului schimbărilor climatice a factorilor de decizie este o condiție importantă care trebuie să se realizeze la toate nivelele de guvernare. Consolidarea cooperării între instituții, societatea civilă și mediul academic este imperativă în vederea identificării, adoptării și promovării unor opțiuni durabile de adaptare. Prezenta Strategie de comunicare este un instrument de promovare a necesității elaborării și, ulterior, implementării PNA în conformitate cu bunele practici de adaptare la schimbările climatice.

În realizarea Strategiei de comunicare se va ține cont de prevederile cadrului normativ din Republica Moldova, în special de prevederile Legii privind accesul la informație și Legii privind transparența în procesul decizional.

Legea privind accesul la informație (nr.982-XIV din 11.05.2000) reglementează raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; drepturile solicitanților informației; obligațiile furnizorilor de informații în procesul asigurării accesului la informațiile oficiale; modalitatea apărării dreptului de acces la informație.

La rândul ei, *Legea privind transparența* (nr. 239-XVI din 13.11.2008) în procesul decizional stabilește normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, altor autorități publice și reglementează raporturile lor cu cetățenii, cu asociațiile constituite în corespundere cu legea, cu alte părți interesate în vederea participării la procesul decizional.

1.2 Situația actuală privind comunicarea despre adaptarea la schimbările climatice

Potrivit studiului „Republica Moldova: cunoștințele populației despre schimbările climatice”, mecanismele de colectare și diseminare a informației despre climă sunt slabe – nu există mecanisme pentru utilizarea informației cu scopul sensibilizării decidenților și influențării asupra procesului de luare a deciziilor, lipsesc cunoștințele specifice și nivelul scăzut de conștientizare a factorului politic și societății civile asupra aspectelor ce țin de schimbarea climei și adaptarea la nivel sectorial.

Comunicarea despre schimbările climatice la general și adaptarea la schimbările climatice în particular este realizată în mare parte de Ministerul Mediului prin Oficiul Schimbarea Climei. Uneori în procesul de comunicare se includ și ministerele responsabile de gestionarea sectoarelor afectate de schimbările climatice – Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Ministerul Economiei.

Cele mai eficiente instrumentele de comunicare utilizate sunt internetul, relațiile cu mass-media (cu precădere prin intermediul comunicatelor de presă), emisiunile radio și TV, tipărirea și difuzarea materialelor informative, consultările publice, precum și instrumentele de comunicare internă, cum ar fi ședințe, reuniuni etc.

În ultimii ani, comunicarea despre schimbările climatice și adaptarea la schimbările climatice a purtat cu precădere un caracter intern, fiind implicată administrația publică centrală, partenerii de dezvoltare și societatea civilă. Volumul de informații difuzate publicului larg este redus și conștientizarea la fel este la un nivel limitat dacă este că analizăm materiale stocate în Internet. De exemplu, motorul de căutare Google oferă pentru cuvintele cheie „schimbări climatice” și „Republica Moldova” 49000 de rezultate. Cele mai tipice materiale sunt rapoarte și studii de specialitate, acte normative și articole jurnalistice. Analiza succintă a știrilor și articolelor publicate de mass-media relevă o tendință în creștere a efectelor dramatice ale schimbărilor climatice asupra Republicii Moldova.

Probleme identificate

În urma evaluării procesului de comunicare, au fost identificate o serie de probleme atât pe comunicare internă, cât și pe cea externă.

Probleme de comunicare internă:

- Coordonarea insuficientă a procesului de comunicare. Lipsește o agendă comună de comunicare pe subiectul schimbărilor climatice și adaptării la schimbările climatice între părțile interesate: Ministere, instituțiile de resort, instituții academice, societatea civilă. Dacă și are loc comunicarea, ea nu este bazată pe o informație științifică bine argumentată

local, deaceea nu este un context decizional puternic cu privire la Adaptarea la Schimbările Climatice.

- Comunicare sporadică. Procesul de comunicare nu are un caracter constant.

Probleme de comunicare externă:

- Mesaje confuze difuzate publicului larg. Complexitatea problematicii schimbărilor climatice nu poate fi subiectul unei singure emisiuni sau articol. Mass-media, din neștire sau comoditate, tinde să confere o tentă senzațională subiectelor legate de schimbările climatice, prezentând superficial scenarii apocaliptice. Comunicarea cu publicul larg trebuie să se axeze pe prezentarea bunelor practici de adaptare la schimbările climatice, istorii umane, să se bazeze pe studii riguroase și să srevească factorilor de decizie de toate nivelele.

2. STRATEGIA DE COMUNICARE PENTRU ANII 2014-2016

Strategia de comunicare a proiectului „Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice” pentru anii 2014-2016 oferă instrumentarul necesar pentru organizarea unei campanii de comunicare și advocacy durabilă și eficientă. Strategia are două componente interconectate: (1) Advocacy și (2) Comunicare.

Fiind un document-cadru, Strategia de comunicare poate suporta pe parcurs ajustări sau modificări, în funcție de progresele realizate. De asemenea, strategia poate genera strategii sectoriale de comunicare, menite să contribuie la atingerea obiectivelor de promovare a necesității elaborării și, ulterior, implementării PNA.

Campania de comunicare se va desfășura simultan cu procesul de elaborare și, ulterior, implementare a PNA și va scoate în evidență beneficiile PNA pentru grupuri-țintă distincte.

2.1 Scopul comunicării este sensibilizarea și informarea opiniei publice, în special a factorilor de decizie din cadrul instituțiilor antrenate în elaborarea și, ulterior, implementarea PNA despre acțiunile în desfășurare, realizările Proiectului, produsele elaborate, colaborarea intersectorială, alte aspecte importante.

2.2 Obiectivele comunicării

Prin prezenta Strategie de comunicare vor fi atinse următoarele obiective:

- Eficientizarea procesului de comunicare internă și de promovare a necesității elaborării și, ulterior, implementării PNA.
- Creșterea gradului de înțelegere a impactului schimbărilor climatice în general și PNA în special de către grupurile țintă.

2.3 Grupurile-țintă

În contextul prezentei Strategii, prin grupuri-țintă înțelegem toate persoanele, grupurile de persoane, categoriile sociale, instituțiile sau organizațiile care fie sunt direct implicate în procesul

de elaborare și, ulterior, implementare a PNA, fie sunt beneficiarii acesteia, fie sunt interesate de mesajul transmis despre impactul schimbărilor climatice.

Strategia vizează trei categorii de grupuri-țintă: (1) Instituțiile responsabile de elaborarea PNA, (2) partenerii PNA și (3) beneficiarii PNA.

Instituțiile responsabile de elaborarea PNA

Din această categorie fac parte Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor, precum și Guvernul și Cancelaria de Stat. Fiind responsabile direct de elaborarea și, ulterior, implementarea PNA, aceste instituții sunt audiența pentru comunicarea internă, fiind totodată și sursa principală de informații și mesaje care trebuie difuzate spre exterior. Prin urmare, este important ca între aceste instituții să existe o comunicare sincronizată și eficientă. Înțelegerea necesității elaborării PNA și coordonarea eforturilor între instituțiile responsabile va fi un catalizator pentru mobilizarea, motivarea și încurajarea altor grupuri-țintă să se implice activ în procesul de conceptualizare și redactare a PNA.

Partenerii PNA

Din această categorie fac parte societatea civilă, mediul academic, mass-media și partenerii de dezvoltare.

Societatea civilă, ca grup-țintă, este reprezentată de ONG-urile de mediu și cele preocupate de efectele schimbării climatice și necesităților de adaptare, care au capacități instituționale și de expertiză și pot contribui calitativ la formularea PNA. Din acest grup țintă mai fac parte experții independenți, formatorii de opinie naționali și locali etc.

Mediul academic este reprezentat de academicieni, doctori în știință și profesori de la Academia de Științe, Academia de Administrare Publică, instituțiile de învățământ, cadrele didactice etc. Mediul academic poate contribui în mare măsură la formularea PNA și diseminarea mesajelor cheie. Acest grup-țintă trebuie motivat să se implice activ în campania de comunicare prin crearea și menținerea unor platforme profesionale de discuții, unde vocea lor să se facă auzită.

Mass media poate contribui esențial la atingerea obiectivelor de comunicare prin reflectarea obiectivă a impactului schimbărilor climatice în general și PNA în special. Prin mass-media înțelegem posturi TV și radio, presa scrisă, platforme online, inclusiv blogging și social media. Pentru a-și îndeplini profesionist rolul, jurnaliștii trebuie să fie motivați și interesați să abordeze, periodic și în cunoștință de cauză, tematica necesității elaborării și implementării PNA la

schimbările climatice. Parteneriatul cu mass media trebuie construit pe principiul beneficiului reciproc prin activități de instruire, motivare și încurajare a jurnaliștilor în domeniul schimbărilor climatice. Un rol important în stabilirea și menținerea unor parteneriate cu mass-media îl joacă comunicatorii instituțiilor responsabile de elaborarea PNA, care trebuie să transmită mesajele cheie ale instituțiilor către mass-media.

Partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova este grupul-țintă care contribuie sau pot contribui pe viitor cu resurse și expertiză la elaborarea PNA și, ulterior, pot oferi asistență în procesul de implementare a PNA. Din acest grup fac parte: Agenția de Dezvoltare a Austriei (ADA), Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), Banca Mondială, Uniunea Europeană, USAID, Consiliul European, Guvernele Danemarcei, Germaniei, României și Suediei etc.

Beneficiarii PNA

Factorii de decizie – este un grup cu un rol important în implementarea PNA, având în vedere rolurile lor în a lua și aproba decizii referitor la riscurile climatice, schimbările climatice, grupurile vulnerabile altele. Ei trebuie să fie bine actualizați în scenariile climatice, să aibă acces la datele referitor la climă, să înțeleagă componentele vulnerabilității climatice la nivel național, sectorial, comunitar și să fie capabili de a elabora un cadru decizional robust cu referire la adaptare în condițiile de permanentă schimbare a climei. Factorii de decizie de toate nivelele de guvernare vor avea o implicare nemijlocită în activitățile proiectului, deoarece informatizarea corectă a lor este crucială.

Publicul larg – cetățenii de rând din sate și orașe – care vor beneficia direct în urma elaborării și, ulterior, implementării PNA. Aici trebuie să menționăm în mod special agenții economici, diferite categorii profesionale, de exemplu medicii sau profesorii, care, la rândul lor, pot deveni promotorii mesajelor cheie. Fiind grupul-țintă cel mai puțin informat despre schimbările climatice, prin intermediul strategiei de comunicare ne propunem, în primul rând, informarea obiectivă și, în al doilea rând, schimbarea de atitudine față efectele schimbărilor climatice și rolul fiecărui cetățean în acest proces.

Grupurile vulnerabile

Grupurile cele mai vulnerabile la impacturile schimbării climei variază în funcție de regiune, inclusiv în funcție de capacitățile umane, instituționale, sociale și economice. În general, cele mai vulnerabile persoane sunt copiii, adulții în etate și persoanele cu boli cronice, cele din grupurile defavorizate și populațiile foarte dependente de resursele naturale.

Conform evaluării vulnerabilității în aspectul riscurilor/oportunităților schimbării climei asupra sănătății, cele mai vulnerabile regiuni ale Republicii Moldova, care vor fi afectate de posibila schimbare a climei vor fi municipiul Chișinău, sudul și parțial centrul țării, pentru care s-a identificat cel mai mare număr de riscuri cu probabilitate înaltă ce țin de schimbarea climei.

Fiind, la fel, grupul-țintă cel mai puțin informat despre schimbările climatice, prin intermediul strategiei de comunicare ne propunem, în primul rând, informarea obiectivă și, în al doilea rând, schimbarea de atitudine față efectele schimbărilor climatice și rolul fiecărui cetățean în acest proces.

2.4 Mesajul

Comunicarea despre necesitatea PNA și a acțiunilor de adaptare la schimbările climatice se adresează în (i) primul rând factorilor de decizie de diferite nivele, pe când (ii) comunicarea Adaptării la Schimbările Climatice, unui auditoriu larg și, în mare parte, nespecializat. Atât în primul, cât și în al doilea caz mesajul instituțional transmis către grupuri-țintă va fi formulat de o manieră corectă, precisă științific, dar simplă și accesibilă pentru audiență. Va scoate în evidență beneficiile PNA atât pentru grupuri-țintă distincte, cum ar fi factorii de decizie, cât și pentru publicul general.

Mesajul-cheie

Mesajul cheie pentru factorii de decizie:

Factorii de decizie la nivel de diferite nivele recunosc necesitatea promovării Adaptării la Schimbările Climatice, precum și necesitatea implementării Planului Național de Adaptare în conformitate cu rigorile UNFCCC.

Mesajul cheie pentru toate grupurile-țintă va fi următorul:

Locuitorii Republicii Moldova vor avea doar de câștigat ca urmare a adoptării și, ulterior, implementării Planului Național de Adaptare la schimbările climatice.

Din mesajul-cheie reiese și sloganul PNA: *Planul Național de Adaptare la schimbările climatice – pilon pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.*

Mesajele principale

Grupurile țintă au un nivel de înțelegere diferit a procesului de adaptare la schimbările climatice, de aceea sunt propuse mesaje cheie pentru fiecare grup țintă în parte.

Prin conținutul lor, mesajele principale se vor axa pe elemente atractive sau pe teme care să conducă la reacția dorită din partea publicului vizat. Vor fi folosite toate tipurile de elemente: raționale, emoționale și morale. Exemplele de mai jos includ mesaje bazate pe asemenea elemente, se referă la beneficiile PNA și vizează propriul interes al grupurilor-țintă.

Exemple de mesaje principale pentru fiecare categorie de grupuri-țintă:

Grupul țintă	Mesaje
<i>Instituțiile responsabile de elaborarea PNA</i>	<p>PNA este:</p> <ul style="list-style-type: none"> • necesitate internă pentru Republica Moldova; • prioritate a programului de guvernare; • un angajament al Guvernului asumat în fața cetățenilor; • componentă a procesului de integrare europeană; • un șir de acțiuni care vor îmbunătăți viața fiecărui cetățean.
	<p>Schimbările climatice nu sunt o ficțiune, ci una dintre cele mai mari amenințări asupra mediului, cadrului social și economic. Republica Moldova trebuie să se adapteze la schimbările climatice!</p>
	<p>Adaptarea - abilitatea sistemelor naturale și antropice, de a răspunde efectelor schimbărilor climatice, incluzând variabilitatea climatică și fenomenele meteorologice extreme, pentru a reduce potențialele pagube, a profita de oportunități sau a face față consecințelor schimbărilor climatice (IPCC, TAR, 2001).</p>
	<p>Conștientizarea, solidaritatea și coeziunea socială sunt principiile care trebuie să stea la baza politicilor și acțiunilor în domeniul adaptării la schimbările climatice.</p>
<i>Partenerii PNA</i>	<p>Adaptarea la consecințele schimbărilor climatice este o provocare și o sarcină a întregii societăți.</p>
	<p>Dezvoltarea socială și economică a Republicii Moldova trebuie</p>

	să devină rezistentă la impactul schimbărilor climatice de viitor.
	Orice contribuție la promovarea PNA este o investiție strategică în viitorul țării, în potențialul ei economic, științific și intelectual.
	Adaptarea la schimbările climatice este unul din cele mai importante subiecte de interes public. Este o oportunitate rară pentru instituțiile media de a fi în contact direct cu oamenii, de a le oferi informația necesară și de a-și spori audiența.
<i>Beneficiarii PNA</i>	Informează-te astăzi pentru a fi pregătit mâine să previi impactul schimbărilor climatice asupra sănătății tale.
<i>Grupurile vulnerabile</i>	Atenuarea efectelor schimbărilor climatice reprezintă o responsabilitate a întregii societăți. Implică-te și tu!
	Fii pregătit pentru schimbările climei. Investește în agricultura performantă.

Mesajele specifice

Mesajele specifice vor transmite într-o formă simplă, pe înțelesul tuturor cetățenilor. Echipa de comunicare va elabora mesaje tipizate și le va include în setul priorităților de comunicare. Pentru ca mesajele să capteze atenția, acestea trebuie să aibă o valoare practică și să fie interesante pentru publicul vizat.

Anumiți termeni tehnici din textul PNA vor fi înlocuiți în procesul de comunicare cu cuvinte mai simple sau cu sintagme și explicații pe înțelesul auditoriului.

Mesajele specifice vor informa publicul despre principiile, obiectivele și domeniile de intervenție ale PNA și vor fi difuzate prin toate instrumentele, produsele și canalele selectate în prealabil.

Mesajele specifice vor explica publicului nespecializat esența și beneficiile PNA prin instrumentele cele mai accesibile acestui fel de auditoriu: contacte directe, mass-media, dezbateri, mese rotunde, seminare, reuniuni etc.

2.5 Priorități și instrumente de comunicare

Pentru a facilita transmiterea mesajului despre PNA, vom stabili în cele ce urmează prioritățile și instrumentele de comunicare cu grupurile-țintă. Acțiunile de comunicare sunt structurate pe două componente: 1) Advocacy și 2) Comunicare. Prioritățile vor putea fi detaliate sau modificate în progresul PNA, în funcție de necesitățile de comunicare la diferite etape.

Cu toate grupurile țintă comunicarea se va realiza prin intermediul a trei tipuri de canale de comunicare: scrisă, electronică și verbală. Pentru publicul specializat se va recurge cu predilecție la comunicarea scrisă sau internet, în timp ce pentru cele nespecializate, în special pentru publicul larg este recomandabil de pus accent mai mult pe comunicarea verbală sau personală, care influențează într-o măsură mai mare schimbarea atitudinii auditoriului.

Obiectivele prezentei strategii vor fi atinse și prin realizarea unui set de activități, incluse în Planul de acțiuni. Se va acorda prioritate activităților ce vizează îmbunătățirea comunicării interne, de care va depinde, în definitiv, eficiența comunicării cu publicul neimplicat direct în procesul de implementare a PNA. O comunicare eficientă va conduce la sporirea gradului de înțelegere a necesității PNA de către grupurile-țintă.

Creșterea gradului de înțelegere a necesității adaptării la schimbările climatice este ținta finală a comunicării, iar atingerea ei va fi posibilă în urma desfășurării unei campanii de promovare intense, permanente și interactive și prin dezvoltarea unui parteneriat durabil cu grupurile-țintă.

O activitate cu caracter constant va fi evaluarea periodică a campaniei și operarea modificărilor de acțiune ce se vor impune.

Îmbunătățirea comunicării interne se va putea obține prin consolidarea capacităților instituționale de comunicare, creșterea gradului de colaborare între parteneri și valorificarea tuturor oportunităților și metodelor de comunicare existente între toți partenerii Proiectului.

2.5.1 Activități de comunicare: Componenta Advocacy

Elaborarea Ghidului de comunicare internă la tema necesității PNA. Ghidul trebuie să conțină: proceduri de implementare coerentă și coordonată a Strategiei de comunicare; reguli generale de colaborare între echipele de comunicare; tehnici de coordonare a acțiunilor de informare la nivel național; un sistem de comunicare eficientă între instituțiilor din diferite sectoare; metode de evaluare operativă a activităților de comunicare. În plus, Ghidul poate va oferi o serie de puncte de reper privind cele mai importante aspecte ale PNA: ce este PNA și necesitatea implementării lui. Formulate concis și coerent, aceste puncte de reper i-ar putea ajuta mult în procesul de comunicare publică.

Producerea și diseminarea broșurii electronice "De ce avem nevoie de Planul Național de Adaptare la schimbările climatice în Republica Moldova". Broșura va prezenta în mod succint și cognitiv informații despre: i) importanța și necesitatea elaborării PNA, cu prezentarea unor bune practici din țările membre ale Uniunii Europene, unde sunt implementate planuri similare; ii) rolul și atuurile, principiile, domeniile de acțiune și impactul așteptat al PNA; iii) importanța implicării instituțiilor de resort, societății civile, mediului academic etc. în procesul de formulare și redactare a PNA. Rolul broșurii este de a pregăti terenul pentru instituirea grupului public-privat pentru elaborarea PNA, în care urmează a fi delegați cei mai pregătiți și destinși specialiști și experți în domeniu. Broșura va fi difuzată pe poșta electronică și publicată pe pagina web www.adapt.clima.md

Asigurarea activității grupului public-privat pentru elaborarea PNA. Din componență grupului de lucru public-privat vor face parte reprezentanți ai instituțiilor de stat de resort, societății civile, mediului academic și, eventual, experți din domeniul mass-media specializați în problematica schimbării climatice. Secretariatul grupului va fi menținut de Oficiul "Schimbarea Climei", care va stabili periodicitatea și agenda ședințelor. Ședințele grupului de lucru vor fi publice, fiind invitată mass-media pentru a reflecta progresele în procesul de elaborare a PNA.

Diseminarea informațiilor despre activitatea grupului public-privat pentru elaborarea PNA. După fiecare ședință a grupului de lucru va fi difuzat un comunicat de presă care va prezenta etapele și progresele în formularea și redactarea PNA. Comunicatul va fi difuzat pe poșta electronică către mass-media, societatea civilă, mediul academic etc. și va fi publicat pe pagina web www.adapt.clima.md.

Includerea problematicii necesității elaborării PNA pe agenda societății civile, mediului academic etc. Oficiul "Schimbarea Climei" va identifica din rândul membrilor grupului de lucru public-privat pentru elaborarea PNA câteva personalități notorii, care vor transmite mesajele cheie privind necesitatea elaborării PNA la evenimentele publice majore organizate de societatea civilă, mediul academic etc. În calitate de "ambasadori" ai PNA pot fi și experții străini invitați de proiectul "Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice", care, la fel, pot participa la conferințe, seminare etc. organizate de societatea civilă și mediul academic, cât și la cluburile jurnaliștilor.

2.5.2 Activități de comunicare: Componenta Comunicare

Curs de instruire pentru comunicatorii instituțiilor de stat responsabile de elaborarea și, ulterior, implementarea PNA. Un rol important în stabilirea și menținerea unor parteneriate cu mass-media

Îl joacă comunicatorii instituțiilor responsabile de elaborarea PNA, care trebuie să transmită corect și eficient mesajele cheie ale instituțiilor către mass-media. Comunicatorii vor fi informați despre impactului schimbărilor climatice în general și rolul PNA în special. În plus, ei vor studia tehnici și modalități eficiente de interacționare cu mass-media și diseminare a mesajelor-cheie.

Elaborarea publicației „Glosar privind adaptarea la schimbarea climei”. Publicația va explica pe înțelesul tuturor terminologia specifică privind procesul și acțiunile de adaptare la schimbările climatice. Publicația va fi distribuită funcționarilor și comunicatorilor din instituțiile de stat responsabile de elaborarea și, ulterior, implementarea PNA, mass-media etc.

Zilele internaționale ONU folosite pentru promovarea și diseminarea mesajelor cheie. Zilele internaționale ONU care sunt direct legate de fenomenul schimbării climatice sunt un prilej de a promova înțelegerea impactului schimbărilor climatice în general și PNA în special de către grupurile țintă. În ajunul fiecărei zile internaționale, va fi elaborată o bază de date cu lista experților în domeniu și un comunicat informativ privind situația în Republica Moldova. Documentele vor fi difuzate mass-media, care eventual ar putea realiza articole, emisiuni TV și radio la acest subiect, solicitând și opinia experților incluși în baza de date. În plus, comunicatorii ministerelor ar putea folosi zilele internaționale ONU ca prilej pentru difuzarea mesajelor miniștrilor cu această ocazie.

Sesiuni de informare și instruire pentru mass-media. În acest sens va fi creat un club al jurnaliștilor care scriu despre schimbările climatice. Ședințele clubului vor fi tematice și, după caz, ar putea avea loc în teritoriu, în regiunile afectate de fenomen. Jurnaliștii vor afla de la experții în domeniu despre situația din Republica Moldova, bunele practici internaționale etc. Ședințele vor avea loc semestrial.

Publicarea informațiilor actuale despre elaborarea PNA și fenomenul schimbării climei periodică a paginii web www.adapt.clima.md. Știri și articole despre elaborarea PNA în special și fenomenul schimbării climatice în general vor fi periodic publicate pe pagina web www.adapt.clima.md, inclusiv știri de la ședințele grupului de lucru public-privat pentru elaborarea PNA.

Folosirea rețelelor sociale pentru informarea opiniei publice despre impactul schimbării climatice și necesității elaborării PNA. Conturi pe rețelele de socializare ”Adaptarea la Schimbarea Climei în Republicii Moldova” vor fi create și actualizate periodic pentru a contribui la creșterii gradului de înțelegere a impactului schimbărilor climatice în general și PNA în special de către opinia publică. Prin intermediul rețelelor de socializare va fi promovată pagina web www.adapt.clima.md, articolele realizate la acest subiect etc.

Adaptarea la schimbările climatice, subiect al emisiuni TV și radio tematice. Realizatorii emisiunilor și rubricilor pe teme ecologice vor fi încurajați să abordeze problematica adaptării la schimbările climatice în contextul necesității elaborării PNA.

Concurs de materiale jurnalistice "Adaptarea la Schimbarea Climei în Republicii Moldova". Pentru a motiva jurnaliștii să realizeze articole și reportaje despre problematica adaptării la schimbările climatice în contextul necesității elaborării PNA, va fi organizat un concurs cu premii oferite din sursele proiectului "Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice" sau de sponsori.

Elaborarea și tipărirea materialelor informative pentru publicul larg. Pentru a comunica mesajele cheie vor fi elaborate și tipărite postere, broșuri etc. care vor oferi informație despre schimbările climatice și acțiunile de adaptare.

Plasarea bannerului paginii web www.adapt.clima.md pe paginile oficiale ale instituțiilor de stat implicate în elaborarea PNA. Pentru a asigura o mai mare vizibilitate a acțiunilor realizate în procesul de elaborare a PNA, bannerul paginii web www.adapt.clima.md va fi plasat pe paginile oficiale ale instituțiilor de stat implicate în elaborarea PNA și, eventual, pe paginile web ale organizațiilor obștești de profil.

Evenimente anuale tematice - Gala Prietenii Adaptării la Schimbările Climatice. Evenimentele anuale de promovare vor fi organizate pentru publicul larg cu scopul de a consolida nivelul de conștientizare a opiniei publice, prin informarea despre schimbările climei și promovarea acțiunilor de adaptare. De asemenea, persoanele vor fi motivate să se implice în diferite acțiuni de prevenire a schimbărilor climei și adaptare. "Gala Prietenii Adaptării la Schimbările Climatice" este un eveniment anual care își propune să scoată în evidență și să promoveze cele mai reușite și inovative acțiuni în domeniul adaptării la schimbările climatice realizate de autoritățile publice centrale și locale, societatea civilă, mediul academic, mass-media, grupuri de inițiativă și cetățeni de rând.

Producerea și difuzarea spoturilor video și audio. Pentru a asigura o mai mare vizibilitate a acțiunilor realizate în procesul de elaborare a PNA, spoturile video și audio vor fi difuzat la posturi TV și plasat pe paginile ale organizațiilor partenere.

Producerea unui film documentar despre PNA și rezultatele proiectului. Filmul documentar va relata despre problematica adaptării la schimbările climatice, rolul PNA și bunele practici din Republica Moldova de adaptare la schimbările climatice. Filmul va fi propus spre difuzare posturilor de televiziune din Republica Moldova, va fi prezentat în cadrul evenimentelor proiectului etc.

2.6 Riscuri și limitări

În procesul de implementare a Strategiei de Comunicare privind elaborarea Planului Național de Adaptare poate întâmpina următoarele riscuri și limitări, ce va diminua eficiența sau va avea un impact negativ asupra implementării activităților de comunicare:

- Limitarea sau lipsa resurselor umane și financiare;
- Lipsa cooperării între ministere privind integrarea activităților de adaptare la schimbările climatice;
- Capacități insuficiente de organizare și implementare a activităților de comunicare descrise în Planul de Acțiuni aferent strategiei;
- Utilizarea canalelor de comunicare nepotrivite pentru grupul țintă ales;
- Lipsa susținerii Guvernului în acțiunile de adaptare la schimbările climatice;
- Elaborarea incorectă a mesajelor cheie;
- Lipsa sincronizării dintre proiect și organele de implementare a acțiunilor de adaptare în domeniul comunicării.

2.7 Managementul Strategiei de comunicare

Pentru implementarea prezentei Strategii va fi creată o echipă de comunicare cu concursul comun al Ministerului Mediului, Oficiului Schimbarea Climei și proiectului ”Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice”. În activitatea acestei echipe vor fi implicați, în principal, persoanele responsabile de comunicare din cadrul structurilor guvernamentale, și reprezentanții partenerilor de dezvoltare. În funcție de resursele disponibile, vor putea fi cooptați și alți experți, locali sau străini, pe termen scurt sau lung.

Pentru realizarea acțiunilor prevăzute de Planul de acțiuni pentru realizarea strategiei de comunicare, vor fi contractate companii specializate de design, tipar, relații publice și cercetări sociologice.

Monitorizarea și evaluarea

Procesul de monitorizare va avea ca obiectiv stabilirea cu exactitate a gradului de realizare a activităților de comunicare la diferite etape. Accentul se va pune pe economia de mijloace financiare, eficacitatea, eficiența și durabilitatea campaniei de comunicare. Monitorizarea va fi efectuată de echipa de comunicare trimestrial sau anual pentru fiecare activitate în parte.

În procesul de evaluare vor fi stabilite calitatea și eficiența activităților derulate, vor fi măsurate rezultatele comunicării și atingerea obiectivelor propuse. În funcție de rezultate, se va putea decide dacă o anumită activitate trebuie continuată în aceeași direcție sau dacă este necesar de efectuat anumite schimbări pe parcurs.

Pentru a stabili calitatea comunicării, vor fi folosite următoarele tipuri de indicatori:

Indicatori de impact:

- nivelul de informare a grupurilor-țintă;
- gradul de acceptare a necesității PNA;
- schimbările de atitudine față de acțiunile de adaptare la schimbările climatice.

Indicatori de rezultate:

- numărul de vizitatori pe website-ul www.adapt.clima.md și partenerilor;
- numărul de participanți la evenimentele/acțiunile realizate de proiectul ”Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice”;
- numărul de produse mediatice (articole de ziar, știri, comunicate, emisiuni radio și TV etc.);
- numărul de publicații specializate, realizate în cadrul proiectului sau rezultate în urma implementării prezentei Strategii.

Indicatori de implementare:

- numărul de activități/instrumente implementate în comparație cu cele planificate.

Indicatori de buget:

- cheltuielile efectuate, în comparație cu cele estimate.

Indicatori calitativi:

- claritatea limbajului
- accesibilitatea mesajului
- calitatea organizării activităților de comunicare.
- gradul de percepție a publicului larg.

Evaluarea activității de comunicare, desfășurată în baza prezentei strategii, va fi inclusă în rapoartele semestriale de activitate ale managementului comunicării, precum și în rapoartele anuale de evaluare a activității de comunicare.